

Časopis s podobami za slovensko mladino.

Štev. 2.

V Ljubljani, 1. februvarija 1896.

Leto XXVI.

Bodimo veseli!

Juhejsa! Bodimo veseli!
 Po hribih, planinah,
 Po poljih, ravninah
 Odeja snežena leži.
 Po bistrh potokih,
 Po rekah globokih
 Vabeče nam led se blišči.
 Juhejsa! Bodimo veseli!

Juhejsa! Bodimo veseli!
 Po snegu cepljati,
 Po ledu drsati
 Največja, najljubša radost.
 Naj kepe letijo,
 Saní naj drčijo —
 Oj, rajsko si lepa mladost!
 Juhejsa! Bodimo veseli!

Juhejsa! Bodimo veseli!
 Nam mar ni mrzlotte,
 Še manj pa toplote,
 Saj mlada in vroča je kri;
 Naj kuri se v peči,
 Mi hočemo teči,
 Sramuj se, kdor v sobi tiči.
 Juhejsa! Bodimo veseli!

Juhejsa! Bodimo veseli!
 Naj burja le vije
 In líca nam brije,
 V radosti žari nam okó.
 Le venkaj za mano
 Na plano, na plano
 Pod milo in vedro nebó.
 Juhejsa! Bodimo veseli!

† Jos. Freuensfeld.

Šepec.

(Povest. — Spisal Ivan Rekar.)

II.

Po svetu siromaštvo svoje nosim,
Kedo prijazno govori z menoj!

J. Stritar.

Kako si pomagati poslej? To vprašanje sicer kratko, a važno, je vznemirjalo Jerinko. Vedela je predobro, da ne more zlahka preživiti obeh otrok, Jerice in hromega Mihca — šepca. Pa tudi dečko sam je to brzo izpoznal in se uveril, da bi šel ravno on najlažje iz domače hiše za služka si iskat k drugim ljudem.

Pri skromni večerji so sedeli vsi trije, mati, sin in hči. »Veste, mati, jaz grem služiti«, izpregovori Šepec počasi, položi leseno žlico na mizo ter pogladi šegavega psička, ki se je spenjal po njem prežeč na ostanke.

Težko so mu šle te besede iz ust, zakaj izgovorivši jih se je globoko oddahnil, kakor bi se bil iznebil velike skrbi.

Za mater ta naklep nikakor ni bil nov, ona je o tem že mnogokrat premišljevala, in skoro slednji pot je spremljeval take misli potok solzâ. Kako bi pa tudi moglo biti mirno njeno materino srce! Da bi bil sin zdrav, čvrst, in sposoben za delo, potem bi se služba že dobila tu ali tam; ali kdo ga bo vzela, ko je hrom, ko vsakdo misli, za drugo ne bo pri hiši, kakor za jed.

In če bi se mu posrečilo priti v delo, kako se mu bo pa tudi godilo?

Vsak bo režal nanj, kakor rjaste klešče, vse ga bo zaničevalo, biti jim bo moral za metlo. Dobrega Šepec nikakor ne more pričakovati.

To so bili torej oni križi in težave, ki so tlačile in morale ter s skrbjo polnile srce matere, ki bi šla v smrt za svojega otroka.

Po daljšem molku reče Jerinka:

»Seveda, služiti bi že šel, saj te poznam, da se ne bojiš dela: ali pomisli, ljubi otrok, kdo te vsprejme v službo! Bogatih prijateljev nimamo, sorodnikov tudi ne, da bi te jim ponudila; drugi ljudje bi se te pa branili, češ, saj ni za delo. — Potrpimo še nekaj časa, ta čas že kje kaj ovém.«

»Morebiti se me pa vendar kdo usmili«, reče Šepec.

Misel, da ga ljudje ne ljubijo, da nočejo občevati z njim, užali njegovo rahlo srce, utrne blestečo solzo iz žalostnega očesa. Mati to opazi in ugane sinove misli, pa ne reče ničesar. Molčé pospravi žlice in prazno skledo s poti ter odide pred peč. Mihec in Jerica ostaneta sama v sobi.

Mali deklici se zdi bratec danes tako nekam otožen, in da bi ga spravila zopet v dobro voljo, se mu potihoma približa, kakor bi se ga bala, poboža njegovo lice ter ginjaivo vpraša:

»Mihec, nisi-li rekel, da pojdeš služiti?«

»Grem, grem, takoj jutri.«

»Oh, Mihec, nikar ne hodi. Zakaj pa greš proč od matere in od mene, kaj me nimaš več rad? Jaz te imam pa tako rada!« Dekletce stegne ročici

hoteč pokazati, kolikšna je njena ljubezen do bratca, ter ga boža tako pro-seče, tako prisrčno kakor nedolžen angelj.

»Ne, ne, Jerica, rad te imam še vedno, pa jaz moram iti drugam, sicer ne bi ti imela kaj jesti in mati tudi ne.«

»Čeprav ne jem, samo da ti ostaneš pri meni. Veš, tako bi mi bilo hudo, če bi ti nas zapustil. Le ostani, jaz nočem jesti prav čisto nič.«

Dobro se zdi Šepcu, ko vidi, da ga ima še kdo rad. Vesel pogladi Jerico po mehkih rumenih laseh, kakor bi jo hotel s tem nekako pohvaliti in za-hvaliti.

»Veš, tako rada bi te bila že vprašala, kdaj pridejo oče nazaj. Mati mi nikoli ne povedó, samo jokajo se, če jih o tem povprašam. Kuparjeva Francka je rekla, da jih ne bo nikdar več. Kaj ne, da to ni res?«

To zaupljivo vprašanje porodi dečku zopet grenke misli o očetovi smrti.

»Le tiho bodi, pa moli. Še jih boš videla in se sešla ž njimi v nebesih«, odvrne brat nekako zamolklo.

Nato naglo vstane in odide na klopico pred hišo, kjer je sedela mati prebirajoč jagode na molku. Za njim priskače veselih korakov Jerica.

Lep večer je bil, in nekako praznično, svečano se ti je zdelo zvonaj.

Iz seči se je oglašal kos, prav kakor bi drobil večerno pesen svojemu Stvarniku. Med listjem in vejevjem bližnjih košatih tepk je šepetal lahen veterc, od daleč se je pa čulo šumenje iz bližnje žage, vmes pa regljanje vodnih prebivalk — žab.

Šepec je gledal na sinje nebo, potreseno z nebrojem svetlih zvezdic. Radovedno je zrl te nebesne prikazni, duh njegov je pa prodiral vedno višje in višje gori nad zvezde, kjer se sedaj veseli in raduje duša ranjcega očeta.

Vse je molčalo in mirovalo, le »lišček« je tekal sem ter tja od vogla do vogla ter hripavo bevskal. Jezilo ga je pasje lajanje, ki se je čulo od daleč.

Mati prva pretrga molk.

»Kakšno delo bi si upal opravljati, Mihec?« vpraša Jerinka ter spravi molek v žep.

»Vsako delo si upam zmagovati. Če ne pojde, se pa bolj potrudim in potrpi. Le to me skrbi, kam bi se šel ponujati. Ali nimam strijca v Podklancu? Kaj pa, če bi stopil tja?«

Jerinka se bitko nasmehne: »Pravi strijc ti ni. Z ranjnim očetom sta si bila bratranca. A ta te najbrž ne vsprejme v službo.«

»Poskusiti bi pa vendar smel. Hudega mi ne bo menda prizadejal.«

»Mihec, le prehiter ne bodi. Tebe še ne vem če pozna. O priliki stopim že jaz k njemu in mu privoščim lepo besedo, zakaj on je na našo hišo nekaj hud. Dvanajst let je tega, ko je umrla v Trstu bogata teta, in zaradi dedščine sta se tožarila z ranjnim očetom. In jeze še sedaj ni opustil.«

Zopet nastane molk.

Šepec se zopet zamakne v zvezdno nebo, mati v misli svoje, Jerica ji pa zadremlje v naročju; skoro odidejo spat

Šepce je spal navadno v dišečem senu na svislih. Druge večere ga je kmalu zazibal spanec v svoje naročje, nocoj pa kar ni mogel zatisniti očíj. Služba, služba, ta mu ni hotela iz glave. O strijcu je večkrat slišal, da je bogat in premožen; a čul je tudi to, da je skop, da vsak novčič trikrat v roki obrne, predno ga izdá; ljudje so si pripovedovali pa tudi to, da za sorodnike ne mara dosti. »Boji se, da bi ne bilo treba kaj dati«, tako so dejali. Da sta se pa z ranjkim očetom tožarila, to je bilo Šepcu doslej popolnoma neznano. Pa prav to ga je še bolj skrbelo, saj je dobro vedel, da take stvari le še poostre nasprotstvo.

A Šepce je bil pogumen, ni se dal z lepa oplašiti, in misli, katera se je rodila v njegovi glavi, ni pustil z lepa v nemar.

Zato tudi nocoj ne zatisne prej očíj, predno ne skuje vsega naklepa, namreč stopiti do strijca, prositi ga, znabiti vendar le najde usmiljeno srce.

Zjutraj, ko je bledel še ščip med oblaki, a so zvezde že ugašale, ko je vstajala prva zora, in so se pričeli glasiti petelini, prišel je Šepce tiho iz hiše ter krenil po stezi peš v Podklanec. S seboj ni vzel ničesar, še »liščka« je zapodil nazaj, kar se je živalici prav čudno zdelo.

Kaj naj bi pa vzel s seboj, ko nima ničesar? In ko bi imel, saj ne vé, dobi li službo ali ne. Prazen jo torej mahne k strijcu in niti pri materi se ne oglasi, nekaj zato, ker je vedel, da bi mu branila, nasprotovati pa ji ni hotel, nekaj pa zaradi tega, da bi jo, dobivši službo, še bolj razveselil. Da bi bila mati v skrbeh za njega, tega se ni bal, saj ga večkrat po cel teden ni bilo domov, bodisi da je rezal vrbove šibice ob potoku in pletel razne košarice, bodisi da je poganjal vaškemu pastirju, ker je že od rojstva kazal veliko ljubezen do živalij.

Dospevši koncem vasi do korita se vmije, ker k strijcu je treba iti vendar čeden in snažen. To se sme zahtevati od vsacega rednega človeka, in tak je hotel biti in postati Šepce.

To se vé, obleke res nima preveč lepe, ker je že na več krajih zakrpana, in že na prvi pogled bi uganil, da ni merjena po njegovem životu, suknja mu je namreč prevelika in hlače so mu preohlapne. Le klobučku bi ne bilo kaj očitati, saj je tako lepo okrogel in kratko oglavje prav okusno vsukano, le štula je pri vrhu preluknjana, da gleda šop črnih las v beli dan. O obutali ne moremo govoriti, ker je nima. Po leti je ne rabi, po zimi si pa natakne materine čizme na noge, če kam gré.

Tacega bi se torej videl Šepce, če bi se ogledal v vaškem koritu.

Veselo žvižgaje koraka po stezi dalje. V sebi čuti nove moči, ki ga kličejo na delo.

Ob poti v gozdu stoji leseno znamenje nekoliko nagnjeno na stran, naj si ga je čas in trohnoba spravila iz prvotnega stališča, ali pa vihar in burja, kar je še najbolj verjetno. Podobi našega Zveličarja se tudi pozna, da je precej vode poteklo, odkar je vaški rezbar Ropotec dal to razpelo iz rok.

Le venec, spleten iz poljskih cvetlic, je pričal, da samotno znamenje v gozdu ni zapuščeno, da so ljudje tega kraja pobožni.

Sepec, prišedši do znamenja, ponižno sname klobuček z glave, poklekne ter moli, moli ponižno in goreče, da bi se Bog vendar usmilil vboge sirote. Ko molitev konča, strga iz venca ovenelo cvetko in jo zatakne v svoji priprostosti za klobuk poleg velicega kokotovega peresa, ter koraka dalje.

Vse one žalostne misli in skrbi mu izginejo in v duhu že vidi pred seboj samega sebe, kako vodi iskre konjiče.

Ne bom dejal, veselile so ga tudi krave, ovce, sploh vsa žival, a konji, lepi, brzi, iskri konjički, to je bila Sepčeva največja želja.

»Hm, strije ima konje, to dobro vem, le če me bo hotel vsprejeti za manjšega hlapčka. Jednega hlapca ima že, saj ga poznam tistega dolzega Klemenca, ki je včasih vozaril hlode mimo naše hiše, a pri taki veliki hiši, kakor je neki strijčeva, me že kam vtaknejo. Da bi le prišel do kruha, naj delam že to ali to; seveda konj bi se najbolj razveselil.«

Tako računa Šepce celo pot.

Zimski pevci.

(Obraz iz prirode. — Piše Stánon.)

(Dalje.)

Nič ne dé, če nam jo je popihal palček. Glej tu gori na krivenčasti veji starega borovca predstavlja se nam drug zimski pevec. Bolj moder gospod je. Morebiti je ponosen na svojo dragocenejšo suknjico, katera je na glavi, po prsih in po trebuhu lepo živo rumena, zgoraj pa rjava in črno progasta. Toda ne smemo ga prehitro obsojati! Vprašajmo ga rajše lepo in dostojno,

»Str, str, str«, nam odgovarja. Nekoliko neroden je revček v svojem vedenju in cvrčanju, zato ni čuda, da še svojega imena ne zná popolnoma izgovoriti. No, nam je vstreženo. Njegovo dobro voljo vidimo, sami pa tudi nismo tako maloumni, da bi ne znali iz prvega zloga uganiti njegovega imena. Saj vendar vsakdo pozna rumenega strnada, tembolj, ker je naš vsakdanji gost pred skednjem in na dvorišču.

Strnad je z vrabcem v rodu; zato ni čudno, da večkrat v njegovi družbi brska v senenem prahu, na podu ali v smeteh na gnojišču. Malo večji je vendar od drznega lahkoživca. Kljun je sicer v korenu debel, kakor vrabčev, a spredaj se zôži, gornja čeljust se ujema v dolenjo širjo in ima na nebcu rožen robček, da lažje lušči semena.

Strnad ljubi svojo domovino in ne pozna veselja selitve. Vedro južno nebo in toplo solnce ga ne izvabi v jeseni na jug. Rajše hoče doma nekoliko bolj stradati in prezebati, nego v ptujini živeti pri polni mizi. Dobrotni Bog ga preskrbi tudi v hudi zimi, čeprav mu včasih v mrazu huda prede. V

največjih nadlogah prileti k človeškim stanovanjščem ter oprezuje okoli skednjev, kozolcev in hiš, kjer ga doleti vedno kaka drobtina. Milosrčni ljudje mu radi potresajo nekoliko zrnja na sneg, za kar jih domoljubni zimski pevec odškoduje s svojo priprosto pesmico.

Strnad je nenavadno miren ptič. Celo uro sedi na krivenčasti veji in ponavlja po dolgih presledkih svoj: »str, str, str«. Nobena reč ga ne gane, da bi se ozrl, še za tenke, nežne glasove, ki se glasé v njegovi bližini v vrhovih visokih jelk in smrek, se ne zmeni. Pustimo ga v miru na borovcu; kadar pa pride k nam na dvorišče, mu hočemo postreči, zdaj pa pogledjmo rajše tja v goste smreke, od koder prihajajo tihi zvoki: »zi-zí-zi«.

Glej jih no, malih razposajenčkov! Dva, štiri, pet . . . vse polno jih je po vejah. Tako majhni so in vendar se nič ne zmenijo za mraz in sneg. Prav nič niso mirni, kakor živo srebro se smučejo med vejami, obešajo se nanje z nogami in s kljunčki, nagajajo si podeč se od drevesa do drevesa in prijazno ščebečejo.

To so kraljički. Gledé na velikost so zelo podobni palčkom. Zato jih ljudje večkrat ne razločujejo in mešajo imeni.

Kraljiček je še manjši od palčka in je torej najmanjši evropski ptiček. V vsej svoji velikosti s perjem, kožo, kostmi in mesom tehta pet gramov. Z znamko petih krajcerjev se dajo torej poslati v navadnem pismu trije kraljički.

Ime kraljiček zasluži naš ptiček po vsej pravici. Veliko večji ptiči, kateri bi lažje prenašali zimski mraz in glad, odleté na zimo v južne kraje, kjer živé v izobilju in nasladnosti. A naš kraljiček je možak. Junaško prenaša vse težave in nadloge in nikoli mu ne poide potrpljenje in dobra volja.

Dostojno in primerno svoji časti nosi kraljiček na glavi rumeno kronicó, ob straneh črno obrobljeno, katero more po volji privzdigovati. Kraljevi plašč je zgoraj rumeno zelenkast, spodaj jasno pepelast. Okoli očij je črn, nad očmi mu gré siva proga. Kljunček je tenak in raven, nosnice so zarasle s perjem, pri začetku kljuna pa ima precej dolge brke.

Kraljički se drže vedno v večjih družbah jelovih gozdov, kjer preletavajo dan na dan določen oddelek gozda. Neka posebna ljubezen jih veže na iglasto drevje, le v hudi zimi se pripodé v družbi s senicami na naše vrte, kjer prav marljivo pokončujejo metulje, mešičke in drugo jednako zalego. Tudi na dvorišče pridejo, kjer brez boječnosti sledé svojim veselim igram po orehovitih vejah. Kličejo se z nežnim »zi-zí-zi«. Ob lepih zimskih dneh pa zakrožijo kako kratko pesmico, ki se sme imenovati krasna.

Gnezdo, katero je zelo podobno palčkovemu, si dela kraljiček na košatih smrekah in jelkah; najrajše ga stavi med rogovile. Jajca so drobna ko grah in tenko lupinasta.

V snegu.

Gležko je stopal stari Peter Lužar po sneženi gazi, katero je bila močno pokazila huda burja z obilnimi zameti.

Terjat je bil šel zastaran dolg ter se je zakasnil, sedaj se pa pozno vrača domov. Sicer je bil krepke postave, junak, da bi se treh ne ustrašil; a kaj ti pomaga, telo vendar ni iz jekla, in pa taka burja in taka pot mora utruditi in segreti še takega korenjaka. In sneg zapadenec še vedno pada v drobnih in gostih kosmih, mrzla burja pa ga z vso silo zaganja možu v obraz.

Z velikim naporom pride slednjič do vrha. »Hvala Bogu!« vsklikne utrujeni potnik. »Sedaj sem pa na trdem; najhujše je prestano. Še dobre pol ure, pa sem pri Lenčkovih in tam lahko prenočim, če mi noge odpovedó. Star sem že in nekatero zimo sem že pretolkel, a tako se mi še ni upirala nobena pot. Toda, Peter, le urno stopi, da te ne prehiti popolna tema!«

Po tem kratkem samogovoru prižge Lužar lučico v svetilki, katero si je izposodil »Podklancem«, razpne svoj velikanski dežnik, da bi vsaj nekoliko ključoval drzni sili ledene burje in nadležnega snega... Kar zasliši neko čudno tuljenje. Peter se močno prestraši... Kaj je neki? ali je bilo to tuljenje in zavijanje le delo silovite burje? ali je morda celo volka prignala lakot tako blizo? Lužar se boji najhujšega; ves se trese in že začne misliti na smrt; že obuja kesanje in trdni sklep, da pojde takoj k spovedi, ako srečno prebije to nevarnost, ter dela še druge obljube. Pa tuljenje se mu zdi čimdalje hujše in bližje. Kaj bo, kaj bo? Bežati ni kam, orožja ni družega nego dežnik in žepni nož... Hipoma se mu zasveti v glavi vendar še iskrica tolažbe: kaj pa, ko bi bil pes, zakaj zdelo se mu je, da sliši vmes večkrat tudi nekaj takega, kakor — pasji lajež. A zopet ga straši misel, kaj, če bi bil vendar le volk: saj laja tudi lesica, zakaj bi pa volk ne, mar ni pasjega rodu?

Pa dolgo ne utegne primerjati strahu in tolažbe... Tuljenje je pojenjalo; a že čuje, čeravno žvižga burjin piš, bližajoče se skoke in, predno se prav zavé, privali se nekaj črnega predenj. Velik kosmat pes se spnè po njem, mahlja z repom ter žalostno cvili, kakor bi hotel naznanjati kaj posebnega. — »Kaj, ali prav vidim, Vinčanov pes! Čerín, ná, tà, tà!« vsklikne Lužar in pokliče znanega sosedovega psa. A žival se le obrne, mahne z repom ter takoj steče naprej.

Peter vesel, da ni nič hujšega, pa tudi spet pogumen, ker ima močnega varuha poleg sebe, si vendar misli: »Pes mora imeti nekaj posebnega, ker se tako vede. Pojdi za njim!« In v tem hipu pozabi na mraz in na sneg, pa tudi utrujenosti ne čuti več, marveč brzo hiti po pasjem sledu, kolikor ga more razločevati s pomočjo slabo brleče svetilke, ne mené se za to, da jo krene od prave poti v stran.

Hipoma pes obstoji in zažene zopet ono tožno zavijanje, katero je poprej možu povzročilo toliko strahu. Lužar se približa, zagleda človeka že nekoliko zasneženega, primakne svetilko k obrazu in takoj spozna svojega

soseda — krčmarja Vinčana. Tako se prestraši, da mu svetilka pade iz rok in skoro omedli. Burja ostro zavije, trepetajoči plamen v svetilki jame pojemati, pes pa žalostno zatuli.

A Lužar je bil moder mož in je vedel, da tu ni kar nič časa zgubljati. Hitro se ohrabri, poklekne poleg ponesrečenca in posluša, če še diha. Hvala Bogu, še je iskrica življenja v njem. Urno ukrene vse, kar treba, da bi zmrzleca zopet obudil k življenju. Najprej mu obriše mrtvobledi obraz, na katerem se je delala ledena skorja; diha vanj, da bi ga segrel; drgne s snegom roke, da bi mu oživil kri; sključene prste rahlo uravnava in v usta počasi vliwa kapljice krepčila, ki je ima pri sebi; vse poskuša, kar je kdaj slišal, da se mora storiti v takih slučajih. Vmes pa kliče Vinčana z najlepšimi imeni, kar jih vé, da bi vzdramil ljubega soseda, in moli prav iz srca, da bi še oživel.

Ni bilo zastoj delo usmiljenega Samarijana. Zmrzlecu se polagoma povrne zavest. Oj, kako se Peter vzradosti, ko zopet izpregovori. Ko pes sliši glas svojega gospodarja, veselo zalaja in skače okrog po snegu, kakor nor; potem pa se mu približa z repom mahaje, povoha ga in zopet glasneje zalaja.

»Priden pes, priden«, reče Lužar in potaplja zvesto žival po kosmatem hrbitšču. Vinčan poskuša vstati. Težko gré, soséd mu pomaga in prigovarja, naj bo srčen, čeravno je sam v največjih skrbéh, kako bosta prišla do ljudij v takem metežu, kjer se niti pot ne more več razločiti. A stari Peter je vedno ravnal po pravilu: »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal; stôri, kolikor moreš storiti sam, za drugo bode že skrbel ljubi Bog.« Razpne dežnik, da bi vsaj nekoliko branil sebe in bolnega soseda, ker burja noče prenehati in jima meče sneg vedno z jednako silo v obraz. Tesno se oklene rešenca in ga drži z jedno roko čez pas, z drugo pa čvrsto stiska dežnik, da mu ga burja ne izviije in ne odnese, svetilko pa prepusti Vinčanu.

Nekaj časa gré še dosti dobro. Prvi seveda jame pešati Vinčan, ki ga mora Peter bolj nesti, nego voditi. »Pustiva svetilko v snegu«, reče Vinčan s slabotnim glasom, »ne morem je več držati, saj nama itak le malo pomaga. Živali se prepustiva. Pes najbolje vé za pot.«

In »čerín«, kakor bi se zavedal svoje imenitne naloge, verno stopa poleg nju s povešenim repom, oči ima vedno uprte v snežena tla, da bi ne zgrešil prave poti.

A le počasi, silno počasi se pomikajo dalje; že celo uro se trudijo za pot, za katero se sicer rabi le četrt ure. Slednjič se zasveti luč od daleč.

»Sosed, potrpi še malo, skoro sva v zavetju.«

»Ne morem, Peter, moči mi pojemajo.«

»Okleni se me, da te nesem, saj ni več daleč.«

Vinčan res to stori in Lužar maha dalje obilno obložen, da mu lije pot s čela. Dežnika ne more več držati; kar iz rok ga izpusti v sneg, misleč, boljše je življenje nego blago, saj tudi na ladiji pomečejo v morje najdražje reči, da bi si le rešili življenje. »Išči, čerín, išči!« priganja zvestega psa, da bi ne zgrešil pravega tira, sam pa napenja poslednje moči, da bi ne omagal pod težkim bremenom.

»Hvala tisočerna, dobrotljivi Bog !« vzdihne Peter, ko pridejo slednjič do Lenčkove hiše, ki je samotno stala poleg ceste, precej oddaljena od vasi. In ta zdihljej mu je prišel res iz srca, zakaj nikoli še ni tako v živo čutil, kako velik dar je — življenje.

Ne bom dalje opisoval, kako so postregli potnikoma pri Lenčkovih; kako je mirno spanje okrepilo Vinčana, ki je sedaj povedal, da ga je bila

božjast vrgla na samotnem potu in da bi bil prav gotovo umrl, ko bi mu ne bil prišel Lužan še pravočasno na pomoč. Le to naj še omenim, da so vsi skupno Boga zahvaljevali za rešenje in da dobri Peter ni nikoli pozabil tega dneva. Če ga je pa kdo pohvalil zaradi njegovega junaškega dejanja, se je zadovoljno nasmehnil in vselej pristavil: »Zaradi mene bi bil Vinčan lahko dvakrat umrl, ne le jedenkrat, da veste, ampak pes ga je rešil, pes.«

Ivan Rekar.

Revica.

(Zimska podobica. — Spisal Stánon.)

U — u — u! — Rezko buči mrzla burja čez sneženo plan, neljubo se priklanjajo borovci po položnem holmu Peščeniku, v mrazu trepečejo rjave bilke, gledajoče iz snega, z žalostnim škripanjem se drgne na stari lesniki suha, preperéla veja ob svojo zdravo sestro — — vse, vse trepeče v mrzli burji. Le burja sama se veseli, zmagonosno vrši čez zameteni holm, zviza, piska, tuli, kakor da bi se radovala svojih žrtev.

Pod holmom stoji raztrgana lesena koča.

Neusmiljena burja se zaganja ob njo. Z divjo radostjo trga sajasto slamo raz streho in jo raznaša na vse strani, vrteč jo kakor za šalo po večernem zraku, dokler je ne popusti po koticih in kotanjah. Z vso močjo se zaganja ob stene in škodoželjno pogleduje skozi špranje in razpoke v notranjost bajte . . .

Leščerbo, ki je brlela na črvivi mizi, ugasnila je srdita burja.

Na pol temno je v koči . . .

Pri peči sedi malo dekletce. Boječe se ozira okrog in skrbno se zavija v borno obleko, katero ima na sebi.

Deklica je sama doma.

Skozi razpoke goni burja mraz v kočo. Deklica se stiska k peči, da bi se malo ogrela. Oh, ko bi bila vsaj malo gorka ta peč, pa je mrzla, tako mrzla. Deklici drhté ustnici od mraza. — Vedno bolj temno postaja v koči. Košata smreka pod oknom se ugiblje pod burjo, v koči je videti, kakor da bi se plazile pošastne sence, pod streho počí od časa do časa kako preperélo bruno, a skozi razpoke tuli besna burja svojo žalostno pesem, deklice se poloti strah — — tako čudno, nekako grozno ji je pri srcu.

Uboga Anica!

Vsa premrla in utrujena, drhteča med strahom in pričakovanjem, lačna in zaspana se stiska deklica v kót. Nekaka otrpnelost jo objemlje, za hip pozabi vse gorjé; nekdanji, minuli, a toli lepi trenutki se ji pojavijo v polsnú pred dušnim pogledom.

Bila je tudi zima, in strupena burja je prav tako zvizala po ulicah velikega mesta, kakor sedaj ob borni bajtici. V topli sobi je stala kot malo dete takrat Anica in gledala pri zaprtem oknu na ulico. Raz strehe je pršil sneg, in v divjih vrtincih so se vrtili drobni kosmiči po zraku. Zdaj pa zdaj se je prikazal kdo na ulici, skrbno zavít v toplo obleko. Anica je stala ob oknu, z veselim smehom gledala burni ples drobnih snežink in kazala z malim prstkom zraven stoječi mamici hiteče ljudi na ulici.

V mraku je prišel atej. Kako se ga je vselej oveselila! Tudi njemu se je videlo, da komaj čaka, da jo vzame v naročaj. Kolikokrat je spraševala mamico, zakaj ostaja atej ves dan iz doma. Mamica je odgovarjala, da služi kruhka tam zunaj mesta v veliki, veliki hiši, kjer so sobe polne železnih koles, vrtečih se urno okrog.

Kolikokrat je sedela tako-le ob peči ko sedaj! Poleg nje je sedela tudi mama in jo učila lepih molitvic, potem pa jo je poljubila in jo položila v gorko postelj. Nato jo je prekrizala in tako dolgo je stala ob njeni posteljici, dokler ni zaspala. Ko je že zatisnila male oči, čutila je, kako se je večkrat približal i atej in jo rahlo poljubil na mehko lice . . .

Zunaj kože zatuli ostra burja ostrejše, strupen mraz preleti deklici vse ude. — Vzdrami se. Tesnejše se zavije v krpe, na katere ji kane ponižna solza. Sčasoma jo premaga težava in v polsnù ji stopi v spomin druga slika:

. . . V prav tisti sobi je bilo. Zopet je pokrival sneg hrib in dol s svojo belo odejo, in zopet je zvizala po ulicah burja svojo zmagonosno pesem.

Visoka postelj, pregrnena z belimi prti je stala v sobi. Sveča ob sveči je gorela pri postelji, na kateri je ležala upála, bleđa, mrtva — njena dobra mamica. Dolgo je bolehala na jetiki, dokler ni zaspala za vselej . . .

Deklica se zopet zdrzne, oči se ji napolnijo z novimi solzami, dušo ji objame vnovič neznosna boleost. Tako žalostno, tako samotno se ji zdi vse. Za hip utihne celó zvizanje rezke burje. Vse je tiho.

Hitro, skoro nehoté preleti deklici v spominu še tretja slika:

. . . Štirinajst dni po materini smrti je bilo. Mraz je še hujše pritiskal, po cestah je še bolj škripal mrzli sneg, burja je sikala ostrejše med nemimi spomeniki na grobišču.

Pogrebci, stoječi ob novoizkopani jami, so se upogibali od mraza; na deskah, iz katerih je bila zbita borna rakev, ki je ležala v jami, bilo je polno belega ivja. Votlo je bobnelo po krsti, na katero se se vsipale zmrzle grude prsti, ostro so škrtale lopate. Ob jami je jokalo dete, kateremu so zasipali v grob očeta. — Bila je ona, Anica . . .

Anica skoči iz snà navzgor.

Vse temno je okrog nje. Pod oknom se pripogiblje košata smreka, po koči se plazijo one strahotne sence, pod streho tuli burja svojo žalostno, pesem. Dekletce se spusti v glasen jok.

»Oh, teta, teta . . . kje ste? . . . mene je strah«, ihti otrok. A tete ni samo odmev obupnega joka se razlega po borni koči.

Uboga Anica!

Kdo in kje je teta?

Stara osebnica Marta, lastnica borne kože pod Peščenikom, je malovredna ženska. Nekdaj je prenašala platno čez goro in se živila. V starosti je opustila platnarenje, živela v svoji koči in vživala, kar si je bila prislužila. Vajena že na svojih potih pijače, vdajala se ji je zdaj vedno strastnejše. — V mestu je imela daljno sorodnico šiviljo, katera je bila poročena z nekim tovarniškim delavcem. Bog pa je hotel in jima je poslal smrt, katera je pobrala oba. Zapustila sta malo desetletno deklico, katera je prišla občini v oskrbovanje. Stara Marta, kot daljna sorodnica, ponudila se je, da vzame otroka k sebi za primerno plačo, katera naj se ji dovoli iz občinskega zaklada.

Občinski možje so ji res izročili malo Anico v izrejo ter ji dajali za njeno oskrbovanje mesečno plačo. A niso vedeli občinski možje, v kakšno

revščino so s tem pahnili ubogo Anico. Stara Marta je namreč zlorabljala plačo, namenjeno za otrokovo oskrbovanje. Ne, da bi prav materinski skrbela za deklico, obračala je njen denar v svoje potrebe, ki niso bile zanjo nikakor častne. Strast pijančevanja, kateri je bila vdana že prej, podžigal ji je sedaj še bolj denar, katerega je dobivala vsak mesec za Anico. Vse je znesla v gostilne. Koliko je pri tem trpelo ubogo dete, se ne dá povedati.

Tudi nocoj ni Marte doma.

Šla je v trg po mesečno plačo. Bog zná, kje se mudi sedaj odurna starka, ko zmrzuje v koči nedolžno dete v gladu in vednem strahu.

»Oh, ko bi vsaj kmalu prišli ... jaz sem tako lačna ... in tako me zebe ...«, žalostno ihti ubogo dete. Ozira se okrog, pazno posluša; toda zaman. Tete ni od nikoder ...

Deklica začne moliti.

Moli očenaš, češčenamarijo — ponavlja zopet Gospodovo molitev — vedno bolj se utaplja v duhu v one čarokrasne prostore, kjer stanuje dobri Bogec, kjer prebivata njena roditelja, v ona večnolepa prebivališča, o katerih ji je pravila tolikrat njena dobra mamica. Ko se ji tako polni domišljija z nebeškimi slikami, pozabi na glad, mraz, samoto, noč, na vse, vse ...

V sladkem snù zagleda pred seboj krasen prizor:

Daleč, daleč tam na koncu neba, kjer objemlje modri nebesni svod zemljo, zažaré svitli solnčni žarki. Iz nežne rožaste meglice, ki poletuje na vshodu, se prikazuje nebeški angelj, oblečen v bliščečo belo haljo, noseč v naročju trnjev venec, prepleten z belimi lilijami. Vedno bolj se približuje; deklici se zdi, da gleda njo, da se spušča k nji, da se ji nebeško milo nasmiha ... Zdajci začuje v daljavi tihe, tihe zvoke nebeške harmonije, neslišno lepe glasove, kakor bi peli na daljnem nebu nebeški angeljci ... — V tem se prikažeta na stranéh angelja njen atej in mamica. Milo se ji smehljata in iztezata roke proti nji; deklici se zdi, da jo kličeta k sebi:

»Pridi, srčice naše iz doline solzâ in trnja, pridi, nedolžnost, in uživaj z nama nadnaravno srečo, plačilo za žalosti in boleti!« In glej! V tem hipu pristopi angelj k nji: vsa kočá se razsvetli. Rahlo ji položi venec na glavo: nebeška sladkost se ji razlije po vsem telesu, milina dražestne harmonije polagoma utihuje ... deklica čuti, kako jo jemlje angelj v naročje ... njegov topli dih ji boža mehko ličice ... še jedenkrat zazvené nebeški glasovi ... potem je vse tiho ...

Deklica se ne gane. — — — — —

Pozno v jutro je prišla stara Marta domov. Stopivši v sobo gledala je z motnim očesom okrog, kje je Anica, da bi jo ozmerjala, zakaj ní nanesla drv. — Na postelji je ni bilo. Pogledala je za peč v kót. Tu je zagledala nekaj zavitega v cunje. Odvila je krpe in zagledala je Anico — mrtvo.

Vseh zemeljskih nadlog je bila rešena revica ...

Dolga noč.

Bolnikom so noči dolge; tistim, ki so preveč naspáni, tudi, a včasih tudi komu drugemu. Med zadnje revčke boste gotovo uvrstili Jokovega Toneta, da le zaslišite, zakaj se mu je zdela lani noč med božičnim praznikom in sv. Štefanom tako dolga, dejal bi, večna.

Popoldne pred svetim dnevom je šel Jokov Tone v župnijsko cerkev po blagoslovljeno vodo in je spotoma kupil v prodajalnici za tri krajcarje kadila. Vse to so namreč rabili doma za tri svete večere, ker so po starodavni lepi navadi kropili in kadili po hiši in okoli nje. To samo na sebi ni nič posebnega, saj je že več let to popoldne prinašal kadilo in blagoslovljeno vodo, samo še nikoli ga niso na tej poti čevlji ožulili; lani so ga pa, in še hudo so ga. Nekaj mokri so bili dan poprej in posušil jih je za pečjo. Zato pa so bili trdi kakor rog; a s takim obutalom hoditi po ne gladki cesti, ni šala, le prerado na nogah kaj sledu ostane. Tonetu je že; tako je imel užuljene noge, da na sveti večer še k polnočnici ni mogel. S starim očetom sta varovala dom, ali bolj resnično: doma sta spala. Kajpak, človek je navajen, da po noči gleda pod kožo in le težko se premaga, kadar je treba v tej reči narediti izjemo. Dokler drugi niso šli k polnočnici in so še sosedovi vasovali, dokler se je vrstila pravljica za pravljico, premagovala sta se že še Jokova največja zaspanca, stari oče in Tone; ko sta pa sama obsedela za gorko pečjo, pospala sta oba.

Drugi večer, to je pred praznikom sv. Štefana, so bili pa vsi bolj zaspáni, kakor ta dva. »Le hitro večerjo!« priganjali so oče, »nocoj se bo lahko spalo.« »Précej bode«, dejali so mati, »meni že kar oči skup lezejo.« Staremu očetu se pa ni posebno mudilo in začeli so na dolgo in široko razkladati, da je ta noč najbolj ugodna tatovom, ker ljudje povsodi trdno spé, da so že tu in tam poskušali pokrasti to noč. »E, k nam jih ne bo, nimajo ničesar iskati«, menili so mati in šli pred peč po skledo močnika. Kmalu so povečerjali in odmolili. Tone in stari oče sta se spravila za peč, oče in mati pa sta šla počivat v sobico na drugem koncu hiše.

Ob desetih se Tone že zbudi. Na misel mu pridejo tatovi, ki posebno to noč radi stegujejo svoje dolge prste po tujem blagu. Kar hipoma tam v kotu za mizo nekaj počí! Tonetu sapa zastane. Vse tiho. Ne dolgo potem nekaj zaškriplje pri stolu. Kako rad bi bil Tone poklical starega očeta, pa si ni upal, češ, če me tat zasliši, precej me bo zadavil, da ga ne izdam. Ker je bilo odslej vse mirno, pomiri se tudi Tone. »Kako sem boječ!« karal je sam sebe; »les se suši in poka, drugega ni nič, le brez skrbi spimo.«

Zavil se je v odejo, samo jedno uho je imel nepokrito, da bi brž slišal, ako bi bilo kaj nevarnega, in silil se je spati. Pa kar ni hotelo priti spanje, ampak le na uho je vlekel, ne bo li zopet začul kaj sumljivega. Kake pol ure je morda minilo, kar nekaj na strop pade ter se ropotaje trklja na ono stran, kjer je bila v sobi ura na steni. Potem pa zopet bunk — bunk — bunkbunkbunk! Sedaj je bilo pa zares! Ves preplašen kliče Tone starega

očeta, pa bili so precej gluhi, in ni jih bilo lahko doklicati. Če bi jih ne bil začel tresti, kdo vé, ali bi se bili prebudili ali ne.

»I, kaj pa je? Saj sem komaj dobro oči zatisnil!« pozvedovali so še vsi dremotni.

»Pod streho so tatovi! Tak ropot je bil! Sedaj je nekaj potihnilo, bržkone so začutili, da jih slišimo«, vpil je Tone in se ves tresel.

»Kaj pa hočejo pod streho? Nekaj jabolk je še gori, sicer pa nimajo ničesar odnesti«, niso se preveč bali stari oče.

»Pa bodo dol pridrli«, jokali je Tone, kakor bi ga že odirali.

»Ne bodo ne; železna vrata, ki so nad stopnicami zaradi ognja, zaklenjena so od dolenje strani. Sicer pa mislim, da si se zmotil, najbrž je zaropotala miš ali podgana.«

»Očeta in mater bi bilo dobro poklicati«, svetoval je še Tone, pa stari oče so dejali, da ni vredno vznemirjati jih, češ, saj je vse tiho. Seveda je njihova obveljala, ker Tone bi se sam za noben denar ne ganil iz sobe.

Do polnoči se ni zgodilo nič posebnega. Stari oče so zopet smrčali, kakor bi imeli plačano od ure, Tonetu so pa tatovi še vedno nepokoj delali. Kar ni si mogel in ni si mogel izbiti iz glave misli nanje. Ura na steni je častitljivo odbila polnoč, čuj, pa začne nekaj zbijati od zunaj na steno. Toneta je vnovič oblil mrzel pot. Sklepal je tako-le: Malopridneži so prišli v hlev in sedaj nameravajo prebiti steno in pridreti v sobo. In res je čedalje hujše bunkalo na zid, ki je bil med sobo, v kateri sta ležala Tone in stari oče, in med hlevom. Stari oče so se morali zopet radi ali neradi zbuditi, Tone ni prej odnehal. Pa niso bili preveč dobre volje, zakaj nejevoljno so poprašali: »Kakšen strah si se pa sedaj izmislil?«

»Izmislil?« — zdelo se je Tonetu za malo, vendar preveč v strahu je bil, da bi kaj zameril. »Poslušajte, kako zbijajo ob zid. V hlevu so.«

»Beži, beži!« zavrnilo so ga stari oče, »saj si tudi ti tat. To ni nič drugega, kakor krava se drgne ob žleb in zadevlje ob zid. Kolikokrat je že tako butala! Le zopet zaspi.« To so rekli, obrnili se k zidu in skoraj so zopet dreto vlekli.

Tone pa jim ni mogel verjeti, zato tudi zaspal ni, temveč bal se je, da sedaj sedaj skozi prebiti zid ne prileze tat. Nazadnje je pa vendar-le potihnilo butanje. »Premočen zid je«, razlagal si je Tone molk, »ne bodo nič opravili.« Malo zatem zabobni pod streho kakor prvič. »Sedaj so šli poskušat nazaj pod streho«, prestrašil se je Tone še bolj. »O da bi bilo že jutro, o da bi že prišli oče in mati v sobo! Stari oče tako spé, da bi jih lahko ukradel, pa bi še ne vedeli.« Druga jutra so ga vselej prezgodaj klicali, naj vstane, na sv. Štefana dan pa kar ni mogel pričakati, da bi se že jeli napravljati za v cerkev. Nič več ni zatisnil očesa, pa kako tudi, sedaj je zaropotalo pod streho, sedaj je udarilo na zid.

Ob petih še-le je bilo konec njegovih skrbij. Oče in mati sta vstala. Kajpak je Tone pripovedoval, v koliki nevarnosti so, ker še ob štirih je nekaj gromelo na vrhu.

»Ovbe, pa ne da bi bila pikasta kokoš, ki sem jo za gred privezala, da bi nehala kokati, na mizo skočila in jabolka stresla z nje?« zavzeli so se mati.

»Tisto bo, tisto«, pritrdili so oče. »V hlevu je pa krava suvala ob zid, to je gotovo. Le po dnevu poslušaj in pojdi gledat, pa se boš prepričal. E, naj bi bili zares pravi tatovi, ti bi se ne mučili vso noč! Ti bi bili hitro notri! — Glej jo, urno se zasučiva! Tukaj govorimo in govorimo, v cerkvi bova pa mudila. Tone, zapahni za nama in zaspi — tatov ni bilo in jih ne bo letos.«

Tako je tudi bilo. Kokoš in krava sta delali po noči nepokoj in nihče drugi. A Jokov Tone je imel vendar-le dolgo, dejal bi, večno noč.

J. Štrukelj.

Prvič na vrhu.

Pa človeka
Naj ne zgrabi jeza!
Le s težavo
Do vrhá pripleza,
A nikdó ga
Niti ne pogleda!
„Kam takó se
Vam mudí, soseda?“
Nič ne čuje! — —
Le poglej vrtnarja!
Kak z možmí se
Modro pogovárja,
A nobeden
Mene se ne spomni,

Da ustreže
Moji želji skromni!
In da tudi
Izkričim si grlo,
Bi okó se
Ktero sem ozrlo?
Če pa srce
Res mi jeza zgrabi,
Če pa roka
Res se mi spozabi,
Da metlico
To med vas zažene,
Potlej vsak pač
Se ozrè na mene!

Smiljan Smiljanič.

LISTJE IN CVETJE.

Kdo vé:

4. Zakaj plava led na vodi?
5. Zakaj voda prej zavrè, ako kuriš pod piskrom, kakor pa, če kuriš poleg piskra?
6. Kako se čita beseda: „Charada“ in kaj pomeni? _____

Odgovor na vprašanja v zadnjem listu:

1. Večkrat se ime »cerkveni učenik« in »cerkveni oče« zamenjava, vendar imate obe besedi nekoliko različen pomen. Cerkveni očetje v širšem pomenu so vsi oni učeni možje svete katoliške cerkve, kateri so sveto živeli, goreče (v spisih) zagovarjali in razlagali čisti nauk Jezusov in katerim je sv. cerkev priznala ta naslov, ker ona jedina ima soditi, ali kdo uči čisto resnico ali zmoto. —

Po zgodovinskih dobah, v katerih so živeli, jih lahko razvrstimo v tri vrste ter jih imenujemo: apostolske očetve nekako do 150, apologete do 313 in cerkvene očetve (učenike) v ožjem pomenu nekako do srede 8. stoletja. Onim cerkvenim očetom, ki so se izredno odlikovali po svetosti in učenosti ter imajo posebno velike zasluge po svojih temeljnih in obširnih spisih, dala je sveta cerkev (po papežu ali po obnem cerkvenem zboru) naslov »cerkveni učenik« (doctor ecclesiae); ta častni naslov je dala tudi nekaterim izvrstnim možem, ki so že pozneje živeli, ko je že minila doba cerkvenih očetov. — One može starodavne dōbe, ki so tudi v učenih spisih zagovarjali sv. cerkev in razlagali njene nauke, pa čistost njihovega učenja in svetost njihovega življenja ni popolnem izkazana, imenujemo »cerkvene pisatelje».

Apostolskih očetov, kateri so še iz ust sv. apostolov slišali Jezusove nauke, je sedem: sv. Barnaba, Klemen Rimski, Ignacij, Polikarp, neznani pisatelj pisma do Dijogneta, Papija in Herma. — Najimenitniši apologeti so: Sv. Justin († 166), Irenej († 202), Gregorij Čudodelnik († 270) in Ciprijan († 258). — Cerkvenim pisateljem prištevamo: Klemena Aleksandrijskega, Origena in Tertulijana. — Cerkvenih učenikov je dosedaj 22 (dva so prišli sedanji papež Leon XIII., namreč sv. Cirila Jeruzalemskega in Janeza Damaščana) in sicer sedem grških: sv. Atanazij († 373), Bazilij Veliki († 379), Gregorij Nacjančan († 390), Janez Krizost. († 407), Ciril Jeruzalemski († 356), Ciril Aleksandrijski († 444) in Janez Damaščan († 754); petnajst latinskih (med njimi osem iz dōbe cerkvenih očetov): sv. Hilarij († 366), Peter Krizolog († 452), Leon Veliki († 461), Ambrozij († 397), Jeronim († 420), Avguštin († 430), Gregorij Veliki († 604), Izidor († 636), Peter Damijani († 1072), Anzelm († 1109), Bernard († 1153), Tomaž Akvinski († 1274), Bonaventura († 1274), Francisek Saleški († 1622), in Alfonz Ligorij († 1787). — Naj še pristavimo, da sv. Ambrozij, Avguštin, Jeronim in Gregorij Veliki se imenujejo veliki latinski, sv. Atanazij, Bazilij, Gregorij Nacjančan in Janez Zlatoust pa veliki grški cerkveni očetje, — res pravi stebri svete cerkve.

2. Po zimi je razlika med mrzlim zunanjim in gorkim sobnim zrakom dokaj večja nego po leti. Kjerkoli pa prideta mrzli in gorki zrak v dotiko, razdelita si takoj prostor tako, da se mrzli (specifično težji) zrak razprostrē ob tleh, gorkejši (specifično lažji) pa se mu umika navzgor in, če mogoče, tudi ubeži. Kakor hitro

torej odpreš vrata gorke sobe, hiti pri tleh mrzli sveži zrak v sobo, gorki — sprijeni sobni zrak pa zgoraj ven na prosto. To kroženje obojnega zraka kaj hitro prezrači sobo, in sicer veliko hitrejšo, ako se odprō visoka vrata, kakor pa nizko ali okroglo okno. Zato je v mnogih sobah dvojna odprtina: pri tleh in pri stropu; če se obe hkrati odpreta, se jako pospeši ventilacija. Nekoliko zraka prehaja pa tudi skozi luknjičaste stene.

3. Ako se hočeš izkazati kot umetnika, kateri zna celo sneg zažgati, kupi si par koščkov kafe, povabi prijatelje s seboj, naredite kup snega, ti pa vtakni v sneg košček kafe, tako da nobeden ne opazi, ter jo zažgi. Gorela bo z lepim svetlim plamenom, in ker je bela skoro kakor sneg, ne bodo takoj uganili, kaj gori.

Rešitev rebusa v 1. številki:

Urednik lista in priloge voši vsem naročnikom srečno novo leto.

Rešili so ga: Marinka in Tonček Slambergar, Robič Ter. in Zencovih Ema, učenec v Ljutomeru; Pesek Ant., Mihalčič Fr., Ogrizek Tomaž, Nerat Ant., dijaki v Mariboru; Gartner Mar., Urbas Mica, Primožič Franca in Krašovec Apolonija, učenke v Planini; Cizelj Mar., Centrih Jozefa, Gerjovič Terez., Godler Franc., Jonke Mart., Koprivc Ana, Kržan Mar., Lebar Ela, Matijašič Magd., Petelin Helena, Poček Neža, Svetlin Jozefa, Salomon Mar., Vratič Ana in Zorčič Mar., učenke III. razreda in Tanšek Marija, učenka II. razreda mestne dekleške šole v Brežicah; Svetina Ivan, dijak v Kranju; Grušen Franc, trgovec v Sp. Retju; Šrimpf Zmagoslav pri Sv. Ksaveriju (Štaj.); Premru Elza, Črne Minka, Adamič Angela, Počivalnik Roza in Gartner Albina, učenke uršulinske mešanske šole, Merva Roza, Bezlaj Franja in Zen Jerica, pripravnice, Žnidaršič Ant., dijak in tretješolci v Alojzjevišču, Bole Marija, Pogljajen Anka, Uršič Marija, Kalin Ivanka, Ivančič Anka, Poje Ant., Gorini Franja, Kalin Julka, gojenke v Lichtenthurnovem zavodu v Ljubljani; Pertot Milka in Zorka v Bazovici; Kramar Miček, učenec IV. razreda v Celovcu; o. Kasijan Zemljak, učitelj, Turnšek Micika, učenka v Nazaretu; Weinhard Teodor, nadučitelj v Dornovi; Kunej Alojzija, Črnaog Jozefa, Breskvar Jozefa, Vuk Mar., Petan Mar., učenke v Podsredi; Meglič Berta in Minka, učenki IV. razreda na Vranskem; Šotel Fr., dijak v Celju; Marinko V., dijak v Novem Mestu; Kragl Viktor, dijak v Trzinu; Kaligar Milica, Justina in Mimica, učenke pri sv. Križu pri Kostanjevici; Rott Leopoldina, učiteljica pri Stari cerkvi; Novak Ivanka v Knežaku; Kramar Anton, mizar v Mateni; Kranjc Karolina, Jeraj Katarina, de Toma Ana, Bratanič Franja, Salovin Franja in Ješovnik Marija pri č. gg. šolskih sestrah v Mariboru; Paturjev Ivanko na Rakeku, Bolskar Mat., Čančar Franja, Dragar Antonija, Križnik Anica, učenki, in Sijancec Ognjeslav, učitelj v Ojstrici pri Vranskem; Sijancec Pavla učenka pri Sv. Juriju ob Taboru; Zalokar Alojzij in Helena v Velikih Laščah; Troha Josip, učitelj v Dobovcu; Rosina Adolf, učitelj v Ormožu, s prijateljskim dostavkom: „naročniki gospodu uredniku ravno tako!“

Odgonetka uganke v 1. številki:

Prstje na roki.

Prav so uganili: Kaligar Milica, Justina in Mimica, Weinhard Teodor, Gorini Franja, Pogljajen Anka, Kramar Anton. Zalokar Alojzij in Helena.

Hvaležno naznanimo, da je slavni c. kr. deželni šolski svet Štajarski z odlokom z dne 28. dec. 1895, šte. 10.247 blagovolil naš list „Vrtec“ priporočiti slovenskim šolam za šolarske knjižnice. Slav. c. kr. deželni šolski svet Kranjski je to storil že 1. 1883. Bodi to dobrohoten migljaj tudi drugim vzgojiteljem slovenske mladine. — Novim naročnikom sta tudi še prvi številki na razpolago. Prosimo tudi, naj bi se zastala naročnina v kratkem poravnala. Ako se mi trudimo za vrlost lista, ne zanemarjaj ga tudi noben p. n. naročnik!

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 2 glđ. 60 kr., za pol leta 1 glđ. 30 kr. — Uredništvo in upravnništvo sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.

Izdajatelj, založnik in urednik **Ant. Kržiš.** — Tisnila Katoliška Tiskarna v Ljubljani.